

Щодо проведення першого уроку в закладах загальної середньої освіти

Лист МОН № 1/9-483 від 27.08.20 року

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

№ 1/9-483 від 27 серпня 2020 року

Управління (департаменти) освіти
і науки обласних, Київської міської
державних адміністрацій

Інститути післядипломної
педагогічної освіти

**Щодо проведення першого уроку
в закладах загальної середньої освіти**

На виконання доручення Прем'єр-міністра України від 22.08.2020 № 35447/0/1-29 за результатами зустрічі з представниками Всеукраїнської ради церков і релігійних організацій, проведеної 20 серпня 2020 року, Міністерство освіти і науки рекомендує організувати 1 вересня 2020 року проведення Першого уроку, спрямованого на формування нової культури поведінки, навчання та перебування у закладах загальної середньої освіти з урахуванням епідеміологічної ситуації, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-19, на тему «Культура здорового способу життя у нових обставинах».

Рекомендуємо скористатись інформаційними матеріалами та планом інтерактивного уроку з питань запобігання коронавірусної інфекції COVID-19.

Урок розроблено ГС «Освіторія» в рамках кампанії «Школо, ми готові», яку реалізує Представництво ЮНІСЕФ в Україні у співпраці з Міністерством освіти і науки України. Завантажити план, презентацію та матеріали для інтерактивного уроку можна за посиланням: mon-covid19.info/schools.

Заступник Міністра

Світлана Даниленко

Протиепідемічні заходи у закладах освіти на період карантину у зв'язку з поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19)

З метою запобігання поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19) у навчальному 2020-2021 році суб'єкти, що відповідальні за влаштування, утримання закладів позашкільної, загальної середньої, професійної (професійно-технічної), фахової передвищої, вищої освіти (далі – заклади освіти), мають здійснювати свою діяльність з урахуванням необхідності забезпечення належних протиепідемічних заходів (далі – заходи), спрямованих на запобігання ускладнення епідемічної ситуації внаслідок поширення коронавірусної хвороби (COVID-19).

1. Відповідальність за організацію та виконання протиепідемічних заходів покладається на засновника (власника) та керівника закладу освіти.

2. Керівник та медичний персонал закладу освіти, або відповідальна особа, яка пройшла відповідний інструктаж та призначена наказом керівника закладу, забезпечують:

- щоденний контроль за виконанням заходів;
- проведення роз'яснювальної роботи з персоналом та здобувачами освіти щодо індивідуальних заходів профілактики та реагування на виявлення симптомів коронавірусної хвороби (COVID-19) серед персоналу або здобувачів освіти;
- розробку алгоритмів дій на випадок надзвичайної ситуації, пов'язаною з реєстрацією випадків захворювання на коронавірусну хворобу (COVID-19) серед здобувачів освіти та працівників закладу освіти;
- недопущення до роботи персоналу, визначеного таким, який потребує самоізоляції відповідно до галузевих стандартів у сфері охорони здоров'я;
- проведення інструктажу для працівників щодо запобігання поширенню коронавірусної інфекції (COVID-19), дотримання правил респіраторної гігієни та протиепідемічних заходів.

3. Допуск до роботи персоналу закладів освіти здійснюється за умови використання засобів індивідуального захисту (респіратора, захисного щитка або маски, в тому числі виготовленої самостійно) після проведення термометрії безконтактним термометром.

У разі виявлення співробітника з підвищеною температурою тіла понад 37,2 °С або із ознаками гострого респіраторного захворювання. такий співробітник не допускається до роботи з рекомендаціями звернутись за медичною допомогою до сімейного лікаря.

При появі підвищеної температури тіла понад 37,2 °С або ознак гострого респіраторного захворювання вдома, співробітник повідомляє свого безпосереднього керівника та не виходить на роботу, одночасно звертаючись за медичною допомогою.

4. Усі працівники закладу забезпечуються засобами індивідуального захисту із розрахунку 1 захисна маска на 3 години роботи. Засоби індивідуального захисту мають бути в наявності із

розрахунку на 5 робочих днів, у т.ч. на 1 робочу зміну – безпосередньо на робочому місці працівника.

Після кожного зняття засобів індивідуального захисту та перед одяганням чистих засобів індивідуального захисту, працівник повинен ретельно вимити руки з милом або обробити антисептичним засобом.

5. Керівник закладу освіти забезпечує:

- організацію централізованого збору використаних засобів індивідуального захисту, паперових серветок в окремі контейнери (урни) з кришками та поліетиленовими пакетами, з подальшою утилізацією згідно з укладеними угодами на вивіз твердих побутових відходів;
- проведення навчання працівників щодо одягання, використання, зняття засобів індивідуального захисту, їх утилізації, контроль за виконанням цих вимог;
- необхідні умови для дотримання працівниками правил особистої гігієни (рукомийники, мило рідке, паперові рушники (або електросушарки для рук), антисептичні засоби для обробки рук тощо);
- обмеження проведення масових заходів (нарад, зборів тощо) в закритих приміщеннях (окрім заходів необхідних для забезпечення функціонування закладів освіти – проведення педагогічних рад, засідань ректоратів, конкурсних комісій,
- конференцій трудового колективу тощо);
- медичні пункти закладу необхідними засобами та обладнанням (безконтактними термометрами, дезінфекційними, в тому числі антисептичними засобами для обробки рук, засобами особистої гігієни та індивідуального захисту);
- розміщення інформації (плакатів/банерів) про необхідність дотримання респіраторної гігієни та етикету кашлю.

Вимоги щодо організації освітнього процесу

6. Керівник закладу освіти розробляє маршрути руху здобувачів освіти (залучаються всі можливі входи в приміщення закладу) та складає графік, за яким відбувається допуск здобувачів освіти до закладу. Графік допуску повинен бути сформований таким чином, щоб запобігати утворенню скупчення учасників освітнього процесу. Забороняється допуск до закладу освіти батьків або супроводжуючих осіб, крім осіб, які супроводжують осіб з інвалідністю.

7. Педагогічний склад закладу освіти перед початком занять проводить опитування учасників освітнього процесу щодо їх самопочуття та наявності симптомів респіраторної хвороби.

В разі виявлення ознак гострої респіраторної хвороби, за відсутності батьків, здобувачі освіти одягають маску, тимчасово повинні бути ізольовані в спеціально відведеному приміщенні закладу, інформуються батьки (інші законні представники) та приймається узгоджене рішення щодо направлення до закладу охорони здоров'я.

Після видалення особи з симптомами інфекційної хвороби в приміщенні, де перебувала така особа, проводиться провітрювання поза графіком та дезінфекція висококонтактних поверхонь.

8. Вхід до приміщень закладу дозволяється при наявності захисної маски або респіратора. Захисні маски можуть не використовуватися під час проведення занять у навчальних

приміщеннях. Під час пересування приміщеннями закладу освіти використання захисних масок є обов'язковим.

Для учнів 1-4 класів вхід та пересування приміщеннями закладу освіти дозволяється без використання захисної маски або респіратора.

В регіонах, що відносяться до «помаранчевого» рівня епідемічної небезпеки, педагогам в процесі викладання навчальної дисципліни рекомендовано використовувати захисні щитки.

Багаторазовий захисний щиток використовується та дезінфікується відповідно до інструкції виробника.

9. На всіх входах до закладу організуються місця для обробки рук антисептичними засобами. Місця для обробки рук позначаються яскравим вказівником про правила та необхідність дезінфекції рук (банер, наклейка, тощо).

10. Пересування здобувачів освіти між навчальними кабінетами, аудиторіями повинно бути мінімізованим, зокрема, шляхом проведення занять впродовж дня для одного і того ж класу (групи) в одній і тій самій аудиторії (кабінеті), застосування модульного підходу до організації вивчення дисциплін тощо.

11. У розкладі занять необхідно передбачити можливість визначення різного часу початку та закінчення занять (перерв) для різних класів та груп.

12. Необхідно забезпечити раціональне використання запасних виходів із закладу освіти, використання розмітки на підлозі, що полегшує організацію двостороннього руху коридорами, виокремлення зон переміщення для різних вікових категорій здобувачів освіти.

13. За можливості забезпечити проведення занять з окремих предметів на відкритому повітрі.

14. Проведення занять у класах (аудиторіях) дозволено лише для окремих класів (груп).

Заповненість лекційних залів під час проведення занять, що передбачають поєднання кількох класів (груп), не повинна перевищувати 50% при забезпеченні максимальної дистанції між здобувачами освіти.

В регіонах, що відносяться до «помаранчевого» рівня епідемічної небезпеки, наповненість класів (груп) не повинна перевищувати 20 осіб, крім закладів дошкільної, загальної середньої, позашкільної та спеціалізованої мистецької освіти.

У таких випадках засновник (власник) та керівник закладу освіти повинні завчасно адаптувати графік навчання та сформувати групи на час встановлення відповідного рівня епідемічної небезпеки.

15. Здобувачі освіти в сфері охорони здоров'я, що проходять навчання (виробничу практику) на базі закладів охорони здоров'я повинні дотримуватись додаткових протиепідемічних заходів, визначених цим закладом.

16. У разі підтвердження випадку коронавірусної хвороби COVID-19 в одного з учнів (студентів), всі інші учні (студенти) відповідної групи визнаються такими, що потребують самоізоляції, та повинні вживати заходів, передбачених галузевими стандартами в сфері охорони здоров'я.

17. У санітарних кімнатах потрібно забезпечити наявність рідкого мила та паперових рушників (або електросушарок для рук). Використання багаторазових рушників заборонено.

Основним заходом гігієни рук в умовах закладу освіти є миття рук з милом.

Використання антисептиків доцільне лише в тому випадку, коли відсутній доступ до проточної води з милом. Протирання рук вологими серветками з метою знезараження або як заміна миття рук або антисептичної обробки не рекомендується.

18. Після проведення занять у кінці робочого дня необхідно провести очищення і дезінфекцію поверхонь (в тому числі дверних ручок, столів, місць для сидіння, перил, тощо).

19. Після кожного навчального заняття проводити провітрювання впродовж не менше 10 хвилин. При провітрюванні слід забезпечити безпеку дітей шляхом встановлення замків та фізичних обмежувачів на вікна.

Вимоги до організації харчування

20. Керівник закладу освіти розробляє графік харчування здобувачів освіти. Рекомендовано провести розрахунок максимальної кількості учнів, які можуть одночасно отримувати (на лінії роздачі) та вживати їжу, не порушуючи фізичної дистанції 1 метр. Організація мультипрофільного харчування за типом «шведського столу» та шляхом самообслуговування на період карантину не дозволяється.

21. Функціонування питних шкільних фонтанчиків на території закладу освіти не дозволяється. Питний режим здобувача освіти організовується з допомогою використання індивідуальних ємностей для рідини або фасованої питної продукції.

22. При організації харчування необхідно забезпечити відстань між столами не менше 1,5 м та розміщення за столом не більше 4-х осіб.

23. У разі неможливості забезпечення дітей гарячим харчуванням, організація харчування відбувається шляхом роздачі попередньо фасованої харчової продукції, відповідно до норм харчування у закладах освіти та дитячих закладах оздоровлення та відпочинку, передбачених постановою Кабінету Міністрів України від 22 листопада 2004 р. № 1591.

24. Усі працівники харчоблоку забезпечуються засобами індивідуального захисту із розрахунку захисна маска на 3 години роботи, одноразовими рукавичками. Засоби індивідуального захисту мають бути в наявності із розрахунку на 5 робочих днів, у т.ч. на 1 робочу зміну – безпосередньо на робочому місці працівника.

25. Після кожного зняття засобів індивідуального захисту (захисних масок одноразових рукавичок) перед одяганням чистих засобів індивідуального захисту, працівник повинен ретельно вимити руки з милом або обробити антисептичним засобом.

26. Працівник їдальні, який видає страви або здійснює розрахунок, повинен бути забезпечений засобами індивідуального захисту: захисною маскою або респіратором, захисними окулярами або захисним щитком, одноразовими рукавичками.

27. При організації харчування необхідно забезпечити умови для дотримання працівниками правил особистої гігієни – рукомийники, мило рідке, паперові рушники (або електросушарки для рук), антисептичні засоби для обробки рук, тощо.

28. З працівниками харчоблоку необхідно провести навчання щодо одягання, використання, зняття засобів індивідуального захисту, їх утилізації, забезпечити контроль за виконанням цих вимог.

Вимоги до транспорту, який перевозить дітей та працівників до закладу освіти

29. Організатор – перевізник, який здійснює перевезення дітей та працівників до закладу освіти забезпечує:

- проведення дезінфекційних заходів у салоні транспортного засобу в кінці робочої зміни;
- водіїв засобами індивідуального захисту (із розрахунку 1 захисна маска на 3 години роботи на 1 особу), антисептичний засіб для обробки рук;
- проведення навчання з питань використання та утилізації засобів індивідуального захисту;
- щоденний контроль за станом здоров'я водіїв та проведення температурного скринінгу до початку робочої зміни;
- не допуск до роботи осіб з ознаками гострої респіраторної хвороби або підвищеною температурою тіла понад 37,2 °С;
- вхід до салону автотранспорту при наявності засобів індивідуального захисту (респіратора або захисної маски);
- перевезення пасажирів здійснювати у межах кількості місць для сидіння.

Вимоги до поводження з використаними засобами індивідуального захисту

30. Керівник закладу організовує централізований збір та утилізацію використаних засобів індивідуального захисту (захисні маски, респіратори, гумові рукавички, захисні щитки), паперових серветок в окремі контейнери/урни (картонні або пластикові), з кришками та поліетиленовими пакетами, наступним чином:

- кількість та об'єм (місткість) контейнерів/урн визначається з розрахунку на кількість відвідувачів закладу освіти, з подальшою утилізацією згідно з укладеними угодами на вивіз твердих побутових відходів;
- контейнери рекомендовано встановлювати біля входу в заклади освіти, коридорах та санвузлах;
- поліетиленові пакети з контейнерів, у яких зібрано використані засоби індивідуального захисту (захисні маски, респіратори, гумові рукавички, захисні щитки), необхідно замінювати після заповнення або за графіком, щільно зав'язувати (рекомендується використовувати додатковий пакет для надійності зберігання використаних засобів індивідуального захисту) та наносити маркування («використані засоби індивідуального захисту»);
- щоденно здійснювати дезінфекцію контейнерів, картонні контейнери одноразового використання після використання підлягають утилізації.

7 ПОРАД ДЛЯ ЗАХИСТУ ВІД НОВОЇ КОРОНОВІРУСНОЇ ІНФЕКЦІЇ

РЕГУЛЯРНО МИЙТЕ РУКИ

Регулярно обробляйте руки спиртовмісним засобом або мийте їх з милом.

Навіщо це потрібно?

Якщо на поверхні рук присутній вірус, то обробка рук спиртовмісним засобом або миття їх з милом вб'є його.

ДОТРИМУЙТЕСЬ ПРАВИЛ РЕСПІРАТОРНОЇ ГІГІЄНИ

При кашлі та чханні прикривайте рот і ніс серветкою або згином ліктя; **відразу викидайте серветку в контейнер для сміття з кришкою** і обробляйте руки спиртовмісним антисептиком або мийте їх з милом.

Навіщо це потрібно?

Прикривання рота і носа при кашлі та чханні дозволяє запобігти поширенню вірусів та інших хвороботворних мікроорганізмів. Якщо при кашлі або чханні прикривати ніс і рот рукою, мікроби можуть потрапити на ваші руки, а потім на предмети або людей, яких ви торкаєтеся.

ДОТРИМУЙТЕСЬ ДИСТАНЦІЇ У ГРОМАДСЬКИХ МІСЦЯХ

Тримайтеся від людей на відстані як мінімум 1 метра (приблизно 3 кроки), особливо якщо у них кашель, нежить і підвищена температура

Навіщо це потрібно?

Кашляючи або чхаючи, людина, яка хворіє на респіраторну інфекцію, таку як 2019 nCoV, поширює навколо себе дрібні краплі, що містять вірус. Якщо ви перебуваєте занадто близько до такої людини, то можете заразитися вірусом при вдиханні повітря.

ПО МОЖЛИВОСТІ, НЕ ЧПАЙТЕ РУКАМИ ОЧІ, НІС І РОТ

Навіщо це потрібно?

Руки торкаються багатьох поверхонь, на яких може бути вірус. Торкаючись руками до очей, носа або рота, **можна перенести вірус зі шкіри рук до організму.**

ПРИ ПІДВИЩЕННІ ТЕМПЕРАТУРИ, ПОЯВІ КАШЛЮ І УСКЛАДНЕННІ ДИХАННЯ ЯКОМОГО ШВИДШЕ ЗВЕРТАЙТЕСЯ ЗА МЕДИЧНОЮ ДОПОМОГОЮ

ЯКЩО ВИ ВІДВІДУВАЛИ РАЙОНИ КИТАЮ, ДЕ РЕЄСТРУЄТЬСЯ КОРОНАВІРУС 2019 nCoV, АБО ТІСНО СПІЛКУВАЛИСЯ З КИМОСЬ, У КОГО ПІСЛЯ ПОЇЗДКИ В КНР СПОСТЕРІГАЮТЬСЯ СИМПТОМИ РЕСПІРАТОРНОГО ЗАХВОРЮВАННЯ, ПОВІДОМТЕ ПРО ЦЕ МЕДИЧНОГО ПРАЦІВНИКА.

Навіщо це потрібно?

Підвищення температури, кашель і ускладнення дихання вимагають негайного звернення за медичною допомогою, оскільки можуть бути викликані респіраторною інфекцією або іншим серйозним захворюванням. Симптоми ураження органів дихання в поєднанні з підвищенням температури можуть мати найрізноманітніші причини, серед яких може бути 2019 nCoV.

ДОТРИМУЙТЕСЬ ЗВИЧАЙНИХ ПРАВИЛ ГІГІЄНИ ПРИ ВІДВІДУВАННІ ПРОДУКТОВИХ РИНКІВ, ДЕ ПРОДАЄТЬСЯ, М'ЯСО, ПТИЦЯ АБО ІНШІ ПРОДУКТИ ТВАРИННОГО ПОХОДЖЕННЯ

Не вживайте в їжу сирі або ті продукти тваринного походження, які не пройшли належну термічну обробку

Після дотику до тварин або продуктів тваринного походження регулярно **мийте руки** чистою водою з милом; **не торкайтеся** руками до очей, носа або рота;

категорично уникайте будь-яких контактів з тваринами (бродячими котами або собаками, гризунами, птахами, кажанами)

уникайте контактів з потенційно зараженими відходами або рідинами тваринного походження на підлозі, або інших поверхнях в магазинах, або ринкових павільйонах.

Відповідно до правил забезпечення безпеки продуктів харчування особливу обережність слід проявляти **при поводженні з сирим м'ясом та молоком**, щоб уникнути перехресного забруднення продуктами харчування, які не пройшли термічну обробку.

У ЯКИХ ВИПАДКАХ СЛІД НОСИТИ МАСКУ

Як надягати, використовувати, знімати і утилізувати маску

Здоровим людям носити маску слід, тільки якщо вони надають допомогу людині з підозрою на інфекцію 2019 nCoV.

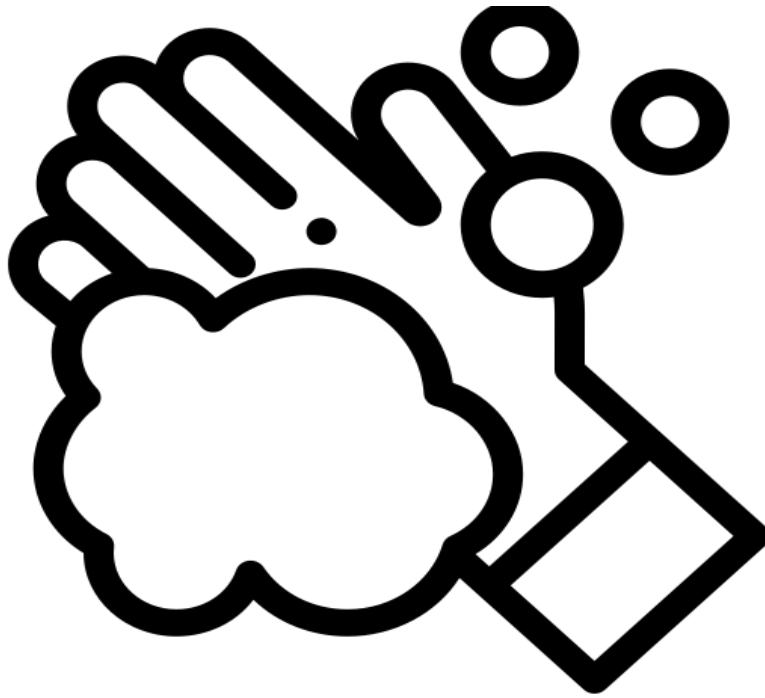
Якщо ви кашляєте або чхаєте - носіть маску

Маски є ефективним засобом **тільки в комбінації з регулярною обробкою рук** спиртовмісним антисептиком або миття водою з милом.

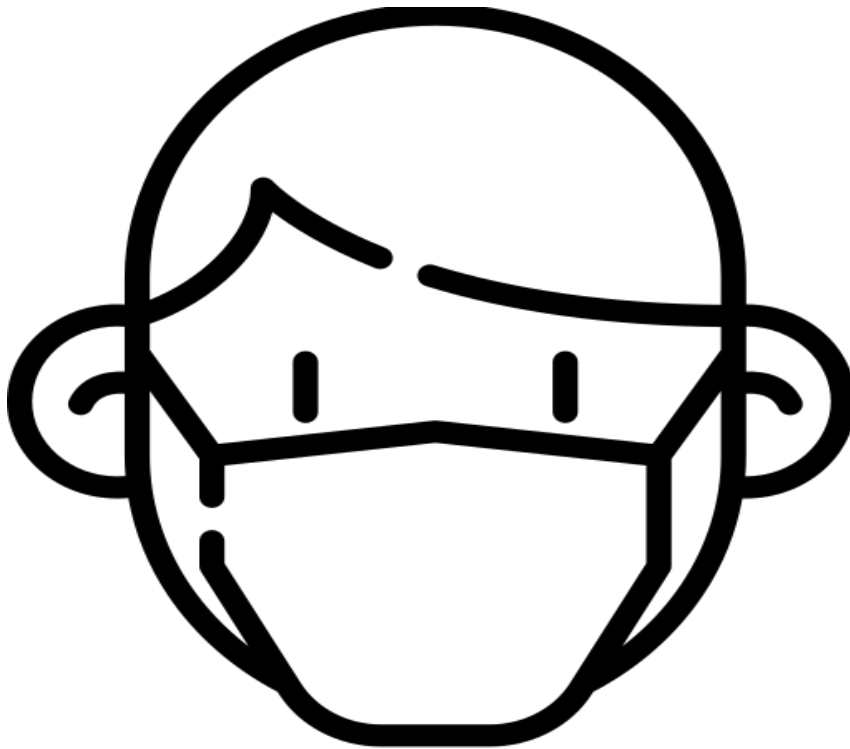
Якщо ви користуєтеся маскою, вам слід знати правила використання та утилізації одноразових медичних масок

Інформацію адаптовано з матеріалів ВООЗ

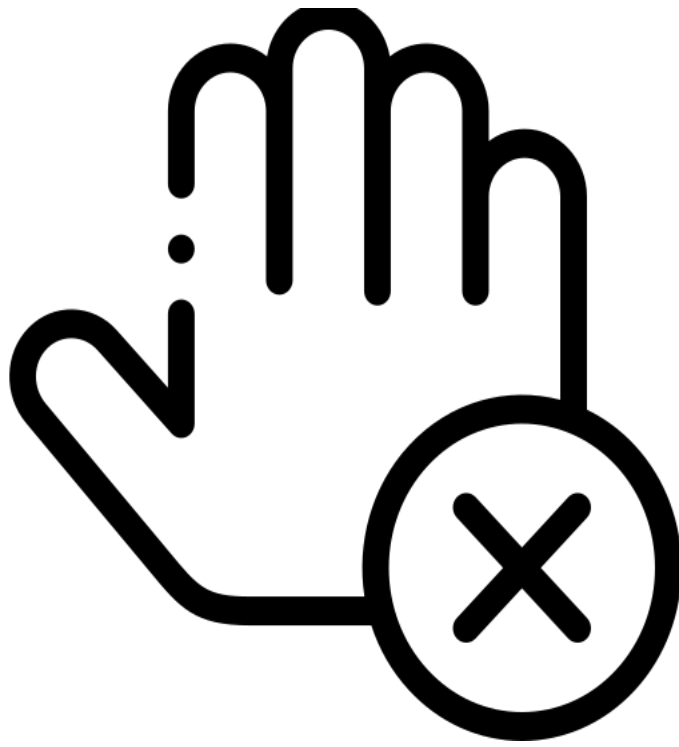

Перед тим як одягти маску, обробіть руки спиртовмісним засобом або вимийте їх з милом.

Одягніть маску так, щоб вона закривала ніс і рот без проміжків між обличчям і маскою.

Не торкайтеся маски під час використання; в разі дотику обробіть руки спиртовмісних засобом або вимийте їх з милом.

Щойно маска матиме ознаки сирості, замініть її на нову, і **не використовуйте одноразові маски повторно**. Безпечно знімайте маску, тримаючи за гумки ззаду

(не торкаючись до передньої частини маски) відразу ж викиньте в смітник з кришкою;

обробіть руки спиртовмісних засобом або вимийте їх з милом.